

om handel med brugte genstande og pantelåner-virksomhed er bevilling til den pågældende virksomhed betinget af, at næringslovens krav for at få almindeligt næringsbrev er opfyldt. Ved denne bestemmelse overføres ligeledes næringslovens undtagelsesregler. Der henvises derfor til omtalen af næringsloven.

Handel med brugte genstande er omfattet af etableringsdirektivet for detailhandelen (L 260/1/68).

31. Efter lov nr. 139 af 7. maj 1937 om krigsmateriel kan tilladelse til produktion af krigsmateriel kun meddeles personer, som har indfødsret. Hvis en sådan produktion skal drives af et aktieselskab, skal selskabet have hjemsted her, og samtlige bestyrelsesmedlemmer, direktører og prokurister skal have indfødsret, ligesom aktiekapitalen skal være på danske hænder.

Efter EEC-traktatens art. 223, stk. 1, litra b, kan hver medlemsstat træffe de foranstaltninger, som den anser for nødvendige til beskyttelse af sine væsentlige sikkerhedsinteresser, og som vedrører fabrikation af eller handel med våben, ammunition og krigsmateriel. Disse foranstaltninger må dog ikke forringe konkurrencevilkårene på Fællesmarkedet for varer, der ikke særligt er beregnet til militære formål. Uanset direktivet om etableringsfrihed m. v. inden for industri og håndværk (OM 1880/64) må det derfor antages, at den danske lov kan opretholdes i det omfang, anordning nr. 238 af 16. juli 1937 om, hvad der forstås ved krigsmateriel, ikke går ud over den liste over krigsmateriel, der er udfærdiget af Fællesskaberne efter stk. 2 i ovennævnte artikel. Denne liste er ikke offentliggjort, men det overvejes i Fællesskaberne, hvorvidt listen kan stilles til rådighed for ansøgerlandene.

Landbrugsministeriet

32. Efter § 5, stk. 1, i *statshusmandsloven*, jfr. lovbekendtgørelse nr. 117 af 10. april 1967, kræves indfødsret for at opnå eller overtage lån på de i loven anførte vilkår. § 6 indeholder en begrænset adgang for landbrugsministeren til at dispensere fra dette krav. Det fremsatte forslag til lov om statens udlån til jordbrugsmæssige formål m. m., der skal erstatte statshusmandsloven, opretholder indfødsretskravet. Kravet er i strid

med to rådsdirektiver om landbrugeres adgang til at opnå lån, kredit og offentlig støtte (OM L 93/13/68 og L 308/17/68). Det må derfor ophæves i forhold til statsborgere fra EC-lande, men spørgsmålet har ringe praktisk betydning, så længe liberaliseringen af etableringsretten inden for landbruget ikke er videre fremskreden end nu.

33. Efter § 2, stk. 1, i loven om *opførelse af arbejderboliger på landet*, jfr. lovbekendtgørelse nr. 118 af 10. april 1967, skal en ansøger for at komme i besiddelse af jord og opnå lån i henhold til lovens kap. III og IV have indfødsret her i landet eller i et andet nordisk land. Efter et fremsat ændringsforslag vil indfødsretskravet fremtidig alene omfatte opnåelse af garanti for lån og boligdriftslån efter kap. IV. Kravet vil blive fortrængt af forordningen om arbejdskraftens frie bevægelighed.

34. Efter § 1, stk. 4, i lov nr. 221 af 3. juni 1967 kan kun personer, der har indfødsret, udøve *den frie jagtret på søterritoriet*. § 56 indeholder en dispensationshjemmel f. s. v. angår nordiske statsborgere. Erhvervsmæssig jagt omfattes af det foreliggende direktivforslag om etableringsret for visse selvstændige virksomhedsområder (C 21/1/70).

35. Efter § 1 i lov nr. 220 af 31. maj 1963 kræver beskikkelse som *landinspektør* indfødsret. Der foreligger endnu intet forslag til etableringsdirektiv for landinspektørvirksomhed, og danske landinspektører er formentlig omfattet af forbeholdet i EEC-traktatens art. 55 om udøvelse af offentlig myndighed.

36. Efter § 3 i lov om *beskyttelse af forædlerrettigheder for planter*, jfr. lovbekendtgørelse nr. 172 af 17. maj 1968, er plantenyheder frembragt i udlandet af andre end danske forædlere ikke ubetinget omfattet af lovens regler. Efter Fællesskabernes almindelige planer for etableringsret og tjenesteydelser skal udenlandske erhvervsdrivendes immaterielrettigheder have samme retsbeskyttelse som indenlandske.

Ministeriet for kulturelle anliggender

37. Efter § 4, stk. 1, i lov nr. 155 af 27. maj 1964 om film og biografer kan *biografbevilling* og godkendelse som biografleder kun gives til personer, som har fast bopæl her i landet. Udover enkeltpersoner, kommuner, Filmcen-